

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Jarmilou Ďáskovou v právní věci žalobkyně **M. T.**, bytem ..., právně zastoupené Mgr. Ing. Jiřím Horou, advokátem se sídlem 602 00 Brno, Moravské náměstí 15, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem 602 00 Brno, Veveří 7, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 10. 2013, č. j. ...

t a k t o :

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Brno, ze dne 22. 10. 2013, č. j. ..., RČ ... , **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady soudního řízení ve výši 2.600 Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně Mgr. Ing. Jiřího Hory, advokáta AK se sídlem 602 00 Brno, Moravské náměstí 15.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení pracoviště Brno ze dne 22. 10. 2013 č. j. ..., RČ ... bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně – Městské správy sociálního zabezpečení Brno ze dne 30. 5. 2013, č. j. Tímto rozhodnutím bylo na základě návrhu na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o době a rozsahu péče o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči ve věku do 18-ti let a osobu závislou na péči jiné osoby podle ust. § 85 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů podaného dne 10. 5. 2013 paní M. T. rozhodnuto tak, že od 20. 3. 2000 do dne vystavení napadeného rozhodnutí, tj. do dne 30. 5. 2013 nelze žalobkyni považovat za osobu pečující o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. r) zák. č. 155/1995 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2006 a o osobu závislou na péči jiné osoby ve smyslu § 5

odst. 1 písm. s) zák. č. 155/1995 Sb., ve znění platném od 1. 1. 2007 o syna J. K., nar. ..., RČ ...

Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání s tím, že posudky a podklady, které byly ve věci vyhotoveny ve vztahu péče o nezletilé dítě, jsou mylné a jsou zpracovány na základě neúplných či chybných podkladů. Zdůraznila v odvolání, že syn je výrazně omezen ve většině základních životních potřeb uvedených v § 9 zákona č. 108/2006 Sb. Odvolala se na lékařské nálezy ze dne 21. 7. 2011, 9. 11. 2011, na zprávu z Fakultní nemocnice Brno, kliniky dětské neurologie a nález ze dne 23. 1. 2013. Posudková komise MPSV posudek postavila pouze na dvou odborných zprávách ze dne 26. 11. 2011 a ze dne 17. 9. 2012. Komise popírá zprávu Fakultní nemocnice Brno, ze které jasně vyplývá, že syn trpí mimo jiné lehkou mentální retardací a že je u něj vyžadován režim speciálních opatření pro matku. Poukázala na další lékařské nálezy ze dne 30. 4. 2013, 10. 5. 2013 ze dne 1. 7. 2013 a protokol sp. zn. Z toho důvodu správní orgán vycházel z nedostatečných podkladů. Navrhla zrušení prvostupňového rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaná z doložené spisové dokumentace posoudila, že v rámci jednání na MSSZ Brno dne 23. 5. 2013 byl posouzen zdravotní stav syna žalobkyně – J. K. a tento nebyl uznán dítětem dlouhodobě těžce zdravotně postiženým vyžadující mimořádnou péči od 20. 3. 2000 do 31. 12. 2006. Podle posudku o zdravotním stavu MSSZ Brno ze dne 30. 10. 2012 a dle posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně ze dne 22. 5. 2013 nebyl uznán osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (mladší 10 let), II., III. nebo IV. (lehká, středně těžká, těžká nebo úplná závislost).

Žalovaná zdůraznila, že zdravotní stav žalobce byl posuzován ve dvou obdobích, a to od 20. 3. 2000 do 31. 12. 2006 a od 1. 1. 2007 do dne vystavení napadeného rozhodnutí nebyl osobou závislou na péči jiné osoby ve stupni I. (mladší 10 let), II., III. nebo IV., zákonem stanovená podmínka osobní péče o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči od 20. 3. 2000 do 31. 12. 2006 a dále osobou závislou na péči jiné osoby ve stupni I. (mladší 10 let), II., III. nebo IV. od 1. 1. 2007 do dne vystavení napadeného rozhodnutí tj. do dne 30. 5. 2013 a tato podmínka nebyla splněna.

Žalovaná se odvolala na platnou právní úpravu, tj. ust. § 102 a) zákona č. 155/1995 Sb., a § 120 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, dle něhož dítě, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona bylo podle dosavadních právních předpisů považováno za dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III. (těžká závislost).

Na základě podaného odvolání byl zdravotní stav dítěte J. K. posouzen posudkovou komisí MPSV ČR Brno, která svým posudkem ze dne 16. 10. 2013 posoudila zdravotní stav žalobce jednak od 20. 3. 2000 do 31. 12. 2006 a od 1. 1. 2007 do dne vydání napadeného rozhodnutí dle platné právní úpravy. Posudek PK doplnila ještě svým posouzením ze dne 22. 5. 2013 vzhledem k podaným námitkám. PK dospěla k závěru, že nezletilý J. K. nebyl osobou do 18 ti let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb., která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat alespoň 3 základní životní potřeby.

I když žalovaná konstatovala, že péče o dítě J. K. osobně zajišťovaná paní M. T. – žalobkyní fakticky od 20. 3. 2000 do 30. 5. 2013 trvala, nelze o ni kladně rozhodnout, protože dítě J. K., nebyl uznán dítětem dlouhodobě těžce zdravotně postiženým, vyžadující mimořádnou péči v rozhodné době tj. od narození do doby vydání napadeného rozhodnutí tj. do 30. 5. 2013. Nelze ho považovat za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I., II., III. nebo IV. Jeho zdravotní stav neodpovídal těžkému zdravotnímu postižení, které vyžadovalo mimořádnou péči a neodpovídal závislosti na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (mladší 10 ti let), nebo II., III. nebo IV. (lehká, středně těžká, těžká nebo úplná závislost).

Vzhledem k tomu, že žalovaná v rámci odvolacích námitek neshledala porušení platných zákonů a ostatních právních předpisů, odvolání žalobkyně zamítla.

Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí správního orgánu II. stupně žalobu ze dne 20. 12. 2013, kde především namítala, že dle jejího názoru měla být posouzena doba péče o jejího syna do dvou období, a to od 20. 3. 2000 do 20. 3. 2004 (do 4 let věku jejího syna), dále druhé období od 21. 3. 2004 do 31. 12. 2006 a třetí období od 1. 1. 2007 do 30. 5. 2013. V rámci prvního období byla osobou pečující o dítě ve věku do 4 let a až na následující druhé období lze aplikovat institut „péče o dítě ve věku do 18 ti let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči“ ve smyslu § 5 odst. 1 písm. r) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění do 31. 12. 2006 a v rámci třetího období pak aplikovat institut „osoby pečující osobně o osobu mladší 10 ti let, která je závislá na péči jiné osoby“ ve smyslu § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

Rozhodnutí MSSZ Brno spočívá na třech posudcích, a to posudku ze dne 30. 10. 2012 (MUDr. M. B.), posudku PK MPSV ČR v Brně ze dne 22. 5. 2013 (MUDr. E. S.) a posudku o zdravotním stavu posudkové služby MSSZ ze dne 23. 5. 2013 (MUDr. A. S.). První dva zmiňované posudky hodnotí zdravotní stav syna žalobkyně po 1. 1. 2007, když posuzují dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, třetí posudek je pak zaměřen na období do 31. 12. 2006 a hodnotí zdravotní stav dle vyhlášky 284/1995 Sb., v platném znění do 31. 12. 2006.

V rámci prvních dvou zdravotních posudků pro období do 1. 1. 2007, tedy ve smyslu z. č. 108/2006, lékaři posudkové služby vypracovali tyto posudky na podkladě zdravotnické dokumentace a dalších nálezů odborných lékařů, kdy jednotlivá stanoviska byla v četných případech ve vzájemném rozporu. Dle žalobkyně posudkoví lékaři nevyhotovili tyto posudky objektivně, neboť účelově vybírali z jednotlivých lékařských stanovisek vždy jen nejlepší hodnocení schopností jejího syna a záměrně nezmínili hodnocení opačná.

Nebyl brán zřetel na ust. § 10 zákona č. 108/2006 Sb., kdy zdravotní stav postiženého syna nebyl nikdy porovnán se zdravou fyzickou osobou téhož věku, stejně tak ani nebyla porovnána péče, která byla a je nutná vynaložit pečující osoba v porovnání s péčí osoby o zdravou osobu do 18 ti let věku.

Třetí posudek vypracovaný MUDr. A. S., který měl hodnotit zdravotní stav syna žalobkyně do 31. 12. 2006 v hodnocení vycházel z lékařských zpráv a dokumentace po 1. 1. 2007. V tomto období se ke zdravotnímu stavu nezletilého syna vyjadřovali dva psychologové, psychiatr a dětská lékařka. Opět žalobkyně zdůrazňuje rozpory jednotlivých podkladových nálezů a lékařských dokumentací, kdy v posudkovém závěru se posudkový lékař opět nevyrovnal se všemi opačnými stanovisky a tudíž je zřejmé, že k nim ani nepřihlížel. Je nutno se při této příležitosti zmínit nevypořádání se s naměřeným inteligenčním koeficientem. Bylo-li v rámci šetření psycholožky Ph. D. H. naměřeno synovi IQ 58 a mělo by se jednat podle přílohy č. I. bodu 2 písm. d) vyhl. č. 284/95 o duševní onemocnění ve stupni „těžší debilita“, v rámci posudkového závěru se však s tímto faktem lékařka posudkové služby MUDr. A. S. nijak nevyrovnala a je nanejvýš překvapivé, jak ke svému závěru došla.

V rámci odvolacího řízení byl proveden posudek MPSV ČR v Brně 16. 10. 2013 (MUDr. H. T.), z něhož vyplývá, že PK nebyl brán zřetel na dlouhodobost zdravotního postižení jejího syna v provázanosti na fakt, jenž byl prokázán, že všechna tato postižení jsou vrozená (ba dokonce prenatální). V průběhu vývoje se tato postižení začala projevovat v hojné míře, kterou se žalobkyně mimořádnou péčí snažila maximálně omezovat. Je zřejmé, že stupeň vrozeného postižení lze posoudit až v průběhu vývoje člověka. Z toho důvodu opět odkazuje na skutečnost, že nebyl brán v potaz § 10 zákona č. 108/2006 Sb., kdy hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče se porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Žádné závěrečné zprávy lékařských posudků nebyly schopnosti syna žalobkyně porovnávány se schopnostmi stejně staré fyzické osoby, stejně tak nebyl brán v potaz rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou bylo a je třeba synovi věnovat v porovnání s péčí věnované zdravé fyzické osobě téhož věku.

V odborných nálezech lékaři potvrdili, že je nutná nadstandardní péče, že schopnosti jejího syna jsou ve výrazném nepoměru k ostatním dětem jeho věku, ale k těmto lékařským zprávám nebylo přihlíženo, ač tak ze zákona býti mělo. Již v odvolání žalobkyně uváděla, že syn je výrazně omezen ve většině základních životních potřeb uvedených v § 9 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V lékařské zprávě ze dne 21. 7. 2011, kterou vystavil MUDr. J. B. a kterou měli posudkový lékaři k dispozici je uvedeno, že její syn má výrazné problémy s mobilitou. Vlivem zdravotních postižení má levou nohu kratší, má problémy s Achillovými šlachami. Ve spojení s těžkou obezitou je nutné mu pomáhat při chůzi po nerovném terénu, při chůzi po schodech atp.

Dle zprávy o psychologickém vyšetření ze dne 9. 11. 2011 PhDr. Z. M. jde o dítě, které vyžaduje režim speciálního vzdělávání včetně integrace a sociální opatření pro matku. Psycholožka výslovně uvádí, že je potřeba sociální opatření pro matku. Posudkový lékař však toto vůbec nevzal v potaz. Stejně tak vyznívá závěrečná zpráva Fakultní nemocnice Brno kliniky dětské neurologie. Zpráva komplexně popisuje zdravotní postižení jejího syna a je výslovně uvedeno, že jde o režim, kdy je vyžadováno speciální vzdělávání včetně integrace a sociálních opatření pro matku.

Z uvedených lékařských zpráv, které měli posudkoví lékaři k dispozici, jednoznačně vyplývá, že syn potřebuje pomoc v mnoha oblastech základních životních potřeb podle

zákona o sociálních službách – v mobilitě, orientaci, komunikaci, oblékání a obouvání, tělesné hygieně, výkonu fyziologických potřeb, péči o zdraví i osobních aktivitách. Toto bylo doloženo i potvrzením lékařky MUDr. J.C. ze dne 23. 1. 2013. Posudek posudkového lékaře MUDr. M. B. nelze v žádném případě považovat za směřodatný, neboť naprosto ignoruje většinu zdravotních problémů a omezení jejího syna.

Posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 22. 5. 2013, ale i posudek ze dne 16. 10. 2013 staví své závěry pouze na dvou odborných zprávách, a to na zprávě FN Brno, klinice dětské neurologie ze dne 26. 11. 2011 a především pak na zprávě ze speciálně pedagogického vyšetření ze dne 17. 9. 2012. Komise uzavřela, že rozumové schopnosti posuzovaného syna jsou v pásmu průměru a že není prokázáno mentální postižení, které by omezovalo jeho orientaci a komunikaci. Žalobkyně tyto závěry považuje za chybné.

Zpráva FN Brno, ze které zcela jasně vyplývá, že její syn trpí mimo jiné lehkou mentální retardací a že je v jeho případě vyžadován režim speciálních opatření pro matku jako osobu pečující je v rozporu se závěrem posudkové komise, která je postavena pouze na zprávě ze speciálně pedagogického vyšetření. PK tak pominula veškeré lékařské a jiné podklady, které jednoznačně popisují zdravotní stav jejího syna využila pouze zprávu pedagoga, nikoliv odborného lékaře.

I z pozdějších lékařských zpráv, především MUDr. E. Š. ze dne 30. 4. 2013 byla u syna žalobkyně diagnostikována lehká mentální retardace, kdy jeho stav vyžaduje trvalý dohled a péči. Toto postižení je na perinatálním podkladě, je tedy vrozené a zároveň neléčitelné. Stav jejího syna tak vyžadoval mimořádnou péči již od narození. Je zřejmé, že syn je existenčně závislý na okolí, v tomto případě na žalobkyni. Z vyšetření PhDr. M. je pak zřejmé, že syn není schopen zvládat některé základní životní potřeby, a to zejména v oblasti orientace, komunikace, péče o zdraví, mobility a osobních aktivit. Opět byla diagnostikována středně těžká mentální retardace.

Z propouštěcí zprávy Státních léčebných lázní ... je stanoveno, že syn žalobkyně má diagnostikovanou středně těžkou mentální retardaci, kdy nezvládá orientaci v čase a v běžných sociálních situacích, nerozumí obsahu základních stravovacích návyků, nedovede odhadnout vhodnost oblečení atp. Též pracovník zprávy sociálního zabezpečení byl popsán jako osoba nesamostatná, vyžadující mimořádnou péči ze strany matky.

Ze všech těchto důvodů je jednoznačné, že zdravotní stav posouzen správně nebyl a proto závěrem žaloby navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí žalované ale i rozhodnutí MSSZ ze dne 30. 5. 2013.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 4. 2. 2014 uvádí, že žalobkyně podala dne 10. 5. 2013 návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o době a rozsahu péče o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči ve věku do 18 ti let a osobu závislou na péči jiné osoby podle ust. § 85 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Bylo rozhodnuto, že od 20. 3. 2000 do dne vystavení napadeného rozhodnutí MSSZ Brno tj. do 30. 5. 2013 nelze žalobkyni považovat za osobu pečující o dítě

dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. r) zák. č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2006 a o osobu závislou na péči jiné osoby ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2007 o syna J. K., nar. ..., a tak prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu, tj. ČSSZ, pracoviště Brno ze dne 20. 10. 2013 a odvolání žalobkyně bylo zamítnuto.

K jednotlivým námitkám žalovaná uvedla, že MSSZ Brno rozhoduje pouze o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do 4 let, o době a rozsahu péče o dítě ve věku do 18 ti let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči a dále o době a rozsahu péče o osobu bezmocnou a závislou. Rozhodnutí o době péče ženy o dítě ve věku do 4 let přísluší ČSSZ, a to v rámci rozhodování o dávce důchodového pojištění.

K námitkám vedoucím k nesprávným posudkům MSSZ Brno ze dne 30. 10. 2012 a ze dne 23. 5. 2013 žalovaná uvádí, že v souladu s ust. § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v platném znění, OSSZ posuzují zdravotní stav fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení. Úkoly OSSZ uvedené v odst. 1 může plnit pouze lékař. V souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, posudková komise MPSV ČR posoudí zdravotní stav syna žalobkyně pro účely odvolacího řízení a vyhotovila posudky ze dne 22. 5. 2013 a 16. 10. 2013. Těmito posudky je žalovaná při svém rozhodování vázána.

Žalovaná postupovala zcela v intencích ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu v platném znění, tj. přezkoumala soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které předcházelo jeho vydání s právními předpisy. V souladu s ust. § 90 odst. 5 věty první správního řádu poté, co neshledala důvod pro postup podle odst. 1 – 4 citovaného ustanovení, odvolání zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila. V rámci odvolacího řízení se plně ztotožnila se závěry prvoinstančního orgánu, což v odůvodnění svého rozhodnutí vyjádřila konstatováním, že předmětné rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, bylo vydáno příslušným orgánem, vycházelo ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a obsahovalo předepsané náležitosti a tudíž bylo vydáno v souladu s ust. § 67, 68 a § 69 správního řádu v platném znění. Námitky žalobkyně z hlediska žalované jsou neopodstatněné a nedůvodné, proto navrhuje, aby žaloba byla zamítnuta.

Krajský soud v Brně přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí z hledisek námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je vázán. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba důvodná je. Ve věci soud rozhodl podle ust. § 51 odst. 1 bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto postupem souhlasili. Zároveň byli poučeni, že se má za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci.

Soud provedl šetření ve správním spise zejména z vypracovaných posudků v této věci. Ze spisu MSSZ Brno bylo zjištěno, že posudkový lékař MUDr. M. B. ve svém posudku ze dne 30. 10. 2012 měl k dispozici zdravotní dokumentaci ošetřujícího lékaře a odborné nálezy jednak psychologický z FN Brno z 9. 11. 2011, pedagogicko-psychologický ze dne 17. 9. 2012 hospitalizační zprávu FN Brno ze 7. 11. až 10. 11. 2011 a sociální šetření ÚP provedené

dne 14. 6. 2012. Dále měl k dispozici ještě další nálezy alergologie, imunologie, interní nález a genetický. Z posudkového závěru vyplývá, že posuzovaný potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při základní životní potřebě – písm. i) – osobní aktivity tj. že nezvládá jednu základní životní potřebu. S ohledem na to, že nezvládá alespoň 3 základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona č. 108/2006 Sb., nebyl shledán osobou do 18 ti let věku, která by mohla být považována za závislou osobu na pomoci jiné fyzické osobě. Obdobný posudek ve věci byl vystaven 23. 5. 2013 MUDr. A. S., lékařkou posudkové služby, vycházejících z obdobných lékařských nálezů a dále se nachází ve spise i posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 22. 5. 2013, kde bylo sice konstatováno, že sociální šetření nekoreluje se zdravotním stavem dle doložené zdravotní dokumentace a opírá se o údaje sdělení pečující osobou, nikoliv o vlastní objektivizaci, ale že jde o osobu do 18 ti let věku, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby při zvládání jedné základní životní potřeby k datu vydání napadeného rozhodnutí a že není medicínský důvod k nezvládání ostatních základních životních potřeb přiměřených věku. K datu vydání napadeného rozhodnutí rozsah a tíže poruchy funkčních schopností má vliv na schopnost zvládání základních životních potřeb a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby pouze tedy při osobních aktivitách. Jinak byl posouzen jako mobilní orientovaný, schopný porozumět a dorozumět se. Ohledně mobility nebyla prokázána těžká porucha nebo ztráta funkce pohybového nebo nosného aparátu, v otázce orientace posuzovaný má smyslové a duševní schopnosti v chápání v dostatečné míře toho, kdo je, kde je a v jakém čase se nachází, je schopný pochopit a řešit situace vyplývající ze zvládání základních životních potřeb, které jsou realizované v obvyklém prostředí a přiměřené věku. Z hlediska komunikace je schopný se dorozumět a porozumět mluvenou srozumitelnou řečí, psanou zprávu malého rozsahu a je schopen používat běžné komunikační prostředky přiměřené věku a potřebám. Zvládá obouhnutí a oblékání, tělesnou hygienu i výkon fyziologické potřeby. Závěr PK je, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nešlo o osobu do 18 ti let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžadovala každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, nebyla však neschopna zvládat alespoň tři základní životní potřeby.

Ze spisu odvolacího orgánu z posudku ze dne 16. 10. 2013 vypracovaného PK MPSV ČR v Brně MUDr. H. T. byl obdobným způsobem posouzen s tím, že nebyl u posuzovaného zjištěn objektivní důvod, proč by při průměrném intelektu (nebo i lehké mentální retardaci, která je uváděná až v nálezech doložených posouzení na OSSZ k podanému návrhu na zahájení řízení o vydání rozhodnutí OSSZ o době a rozsahu péče o osobu závislou v roce 2013) mělo dojít ke ztrátě již získaných schopností v rámci zvládání základních životních potřeb v oblasti orientace v přirozeném prostředí, běžné komunikace adekvátní věku dítěte. Specifické poruchy např. v učení, v pozornosti a aktivitách, je limitována jeho schopnost vzdělávání a také zmiňována sociální a emoční nezralost, je nutná potřeba mimořádné péče v oblasti osobních aktivit při vstupování do vztahu s jinými osobami, stanovení a dodržení denního režimu, vzdělávání a vyřizování svých záležitostí. Proto vzhledem k nepřiměřenému zvládání aktivit v rámci ostatních základních potřeb je nutná přiměřená péče, ale přesto byl posouzen, že nejde o osobu do 18 ti let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z posudku PK MPSV ČR v Brně ze dne 16. 10. 2013, kdy byl posuzován zdravotní stav žalobce v době od 20. 3. 2000 od 31. 12. 2006 nebylo u posuzovaného prokázáno žádné ze zdravotních postižení, při kterých se dítě považuje za dlouhodobě těžce zdravotně postižené a jež jsou vyjmenovány v příloze č. 1 k vyhl. č. 284/1995 Sb. Z důvodu opoždění vývoje řeči a známek

lehké mozkové disfunkce byla asi od 4 let potřebná zvýšená péče ve smyslu poskytování logopedické péče, ale nejednalo se o péči mimořádnou.

Z hodnocení stupně závislosti podle zák. č. 108/2006 Sb., v platném znění a přílohy č. 1, vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 391/2011 hodnocení stupně závislosti ve věci do 18 ti let bylo zjištěno, že pouze nezvládá posuzovaný osobní aktivity podle písm. i), to znamená, že nezvládá pouze jednu základní životní potřebu.

Podle ust. § 25 odst. 3 zák. č. 108/2006 Sb., při posuzování stupně závislosti osoby vychází OSSZ ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeby osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Na výsledný lékařský posudek, který je v odvolacím řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je podle soudu vadou řízení před správním orgánem ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.). Dle krajského soudu v projednávané věci nebyl náležitě zjištěn skutkový stav a posudky vyhotovené v této věci se soudu nejeví jako přesvědčivé. Podle soudu je nutné, aby sociální šetření bylo provedeno znovu, důkladně, aby se k jednotlivým úkonům, jichž je posuzovaný schopen sám nebo s dopomocí, vyjádřila také jeho opatrovnice a poté, aby posudková komise znovu posoudila zdravotní stav posuzovaného za přítomnosti žalobce a jeho opatrovnice. Ze správního spisu bylo zjištěno, že v tomto případě u žádného posuzování syna žalobkyně nebyla matka ani posuzovaný zváni. Jak judikoval NSS v Brně ve svém rozsudku ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4Ads 82/2011 – 44 „přímé osobní vyšetření posuzované osoby lékařem OSSZ a PK MPSV ČR v Brně podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách mělo by být pravidlem. I když NSS připouští, že nemusí platit bezvýjimečně, vždy musí být náležitě zohledněny konkrétní okolnosti projednávaného případu.

V tomto případě soud uznává důvody žalobkyně, která poukázala na rozpory s odbornými lékařskými nálezy.

Soud především souhlasí s žalobkyní, že z žádného lékařského posudku není zřejmé, že by byl brán v potaz § 10 zákona č. 108/2006 Sb., kdy hodnocení schopností zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 citovaného zákona a při hodnocení potřeby mimořádné péče se porovnával rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Z posudku v této věci i z šetření i ze sociálního šetření vyplývá, že ze základních životních potřeb vyjmenovaných v ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., posuzovaný nezletilý syn nezvládá pouze osobní aktivity uvedené pod písm. i) tohoto zákonného ustanovení. Žalobkyně však namítá, že např. z psychologického vyšetření MUDr. H. vyplývá, že posuzovaný syn není schopen zvládat základní životní potřeby, a to zejména v oblasti orientace, komunikace, péče o zdraví, mobility osobních aktivit. Lékařka diagnostikovala středně těžkou mentální retardaci. Obdobně byla diagnostikována i ve zprávě státních léčebných lázní ... a přitom z posudku PK MPSV ČR v Brně ze dne 22. 5. 2013 vyplynulo, že není prokázáno mentální postižení, které by omezovalo orientaci a komunikaci. V tomto případě se posudky vyhotovené v této věci soudu nejeví jako přesvědčivé, neboť tento rozpor v žádném z odborných posudků nebyl odstraněn. Posudkoví lékaři nestanovili,

proč nesouhlasí s tím, že u syna žalobkyně je diagnostikována na středně těžká mentální retardace. Nevypořádali se také s naměřeným inteligenčním koeficientem (IQ 58), a to v případě hodnocení podle přílohy č. 1, bodu 2 písm. d) vyhl. č. 284/1995 Sb., o duševní onemocnění ve stupni těžší debilita nebylo k tomuto přihlédnuto ani hodnoceno. Teprve po odstranění těchto rozporů lze posoudit, zda syn žalobkyně je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby, a to při posouzení zjištění, že se jedná o poruchu od narození a zdravotní problémy jsou perinatálního původu a zda tedy splňuje podmínky, že se jedná o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči ve věku do 18 ti let a závislou na péči jiné osoby podle ust. § 85 odst. 2 zákona č. 582/91 Sb., v platném znění. Na tomto zjištění pak závisí rozhodnutí, zda žalobkyni lze považovat za osobu pečující o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. r) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2006 a o osobu závislou na péči jiné osoby ve smyslu § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění platném od 1. 1. 2007. Pokud k odstranění těchto rozporů bude zapotřebí dalších šetření, vyžádá si posudková komise pro nové hodnocení další odborné lékařské nálezy. Pokud dospěje k závěru, že stávající lékařské nálezy předložené žalobkyní jsou dostatečné, nechť tedy jsou také dostačujícím způsobem rozpory vysvětleny, proč posudková komise postupovala tak, jak je uvedeno ve stávajících posudcích.

Na základě výše uvedeného soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení, je-li žaloba důvodná. Pro nezákonnost zruší soud napadené rozhodnutí i tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej zneužil (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Soud zrušil napadené rozhodnutí i za použití § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu, nebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

Soud zavazuje žalovanou, aby ve správním řízení provedla odstranění rozporu v hodnocení zdravotního stavu syna žalobkyně a doplnila řízení tak, jak bylo výše soudem uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V posuzované věci byla žalobkyně úspěšná, soud ji proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení ve výši 2.600 Kč, kdy žalovanou zavázal povinností tyto náklady uhradit do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně Mgr. Ing. Jiřího Hory, advokáta AK, se sídlem 602 00 Brno, Moravské nám. 15. Náklady řízení sestávají z úhrady dvou základních úkonů po 1.000 Kč a dvou paušálů po 300 Kč (2.000 + 600 Kč) vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění tedy celkem 2.600 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce náklady nevyčísлил, ani nepředložil doklad k tomu, že je plátcem DPH, soud vypočetl náklady podle podkladů ve spise.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. dubna 2014

JUDr. Jarmila Ďásková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová